

Posudek bakalářské práce (z pohledu oponenta)

téma: **Hranice ne/formality. Péče o klienty v domově seniorů**

autor: **Jana Neubauerová**

vedoucí: **PhDr. Hana Synková, Ph.D.**

Z bakalářské práce Jany Neubauerové je již na první pohled (z pouhého po prostudování obsahu) patrné, že má vysoké ambice, po pročtení pak nutno konstatovat, že se jí její cíle podařilo splnit, a to nad očekávání. Studentka odhaluje v oblasti péče o seniory mnoho aspektů, které úzce souvisí s hlavním sledovaným momentem – stanovování a dodržování/ překračování hranic mezi klienty a pracovníky.

Na začátku práce formuluje dvě výzkumné otázky (jaká péče se od pracovníků očekává a jakou péči reálně poskytují), k nimž během práce nalézá mnoho adekvátních odpovědí. Výzkum byl realizován jak mezi klienty, tak mezi pracovníky (muži i ženami), a to prostřednictvím kvalitativního výzkumu (nešťastně dělí užité metody na kvalitativní výzkum a polostrukturovaný rozhovor – viz 1. věta kapitoly 1.2.2). Tento rozpor je však následně zcela vyvážen velkým množstvím dobře vyargumentovaných odpovědí i ukotvením dat v různých oblastech: studentka se inspirovala v poznacích antropologie stáří, sociologické gerontologie, genderových teorií a sociologie emocí.

Témata, jichž se ve své práci dotýká, zahrnují např.

1. požadavky poskytovat emoční práci (kdy pracovník musí vyjadřovat emoce, které jsou protichůdné k jeho aktuálnímu emočnímu stavu) – autorka zjišťuje, jak se s tímto konfliktem pracovníci vyrovnávají, a upozorňuje, že tento rozpor může napomáhat vzniku vyhoření;
2. pohled na vlastní terén (domov pro seniory) jako na totální instituci, které se daří plnit vlastní cíle, a to včetně vytváření svého pozitivního mediálního sebeobrazu (s. 38);
3. palčivé problémy týkající se péče o hygienu klientů (jak je/ není komunikována, kontrolována), sexuálních potřeb a sexuálního obtěžování pracovníků klienty, oblasti obdarování pracovníků klienty, ale též genderové rozdíly (kdy vedení se chová odlišně k mužským a ženským pracovníkům – muži jsou více chváleni a lépe odměňováni, ač klienti např. v oblasti péče o hygienu preferují ženy).

Je nutné ocenit velké množství hloubkových rozhovorů, identifikování většího počtu antropologicky zajímavých a z hlediska chodu instituce závažných témat (agresivita klientů, sexuální obtěžování, nedocněná emoční práce, absence péče o pracovníky), tedy oblastí, které mohou vést k vyhoření pracovníků a ohrožovat tak chod instituce. Prakticky až v závěru nacházíme zmínku o absenci supervize, která je pouze zmíněna na s. 21, není však nijak vysvětlena, a které se mohla studentka věnovat hlouběji – mohla např. více svá zjištění dávat do kontrastu s deklarovanými požadavky ve Standardech kvality sociálních služeb, kde supervize figuruje jako jeden ze základních stavebních kamenů (<https://www.supervize.eu/o-supervizi/supervize-mpsv/>). Diskutabilní je i dovětek studentky na konci samého závěru: „Nyní mám na stáří a jeho prožívání jiný pohled. Důležité ovšem je si život užívat do konce, tak jak nejlépe umíme“ (s. 50). K němu se vztahuje moje otázka k diskusi: kdyby si chtěli pracovníci svůj život především užívat, šli by pracovat do sociálních služeb a do domova pro seniory? Mohla byste svá závěrečná slova vysvětlit?

Závěr: Předloženou BP doporučuji k obhajobě a navzdory výše zmíněným drobným výhradám navrhuji hodnotit mezi stupni **A-B**.

Mgr. Lada Viková

V Pardubicích dne 7. 8. 2019